

Historische Vereniging Schoonhoven

Scheepmakershaven 57

2871 CE Schoonhoven

www.historischeverenigingschoonhoven.nl

info@historischeverenigingschoonhoven.nl

Nieuwsbrief januari 2025

In deze nieuwsbrief aandacht voor

- [De lezing van 30 januari](#)
- [De agenda voor de komende maanden](#)
- [Contributie 2025](#)
- [Pallettentoonstelling in de Chocoladefabriek](#)
- [Hop-lezing: Een avond met Rob Glastra](#)
- [Uit het bestuur](#)

Maandlezing

Op **donderdag 30 januari 2025** zal Kees Nieuwenhuijsen een lezing verzorgen.

De avond vindt plaats in het ARTO-theater, Het Klooster 5 in Schoonhoven. Vanaf 19.30 uur is de zaal geopend en is er de mogelijkheid een kopje koffie te drinken. De lezing begint om 20.00 uur.

Iedereen is welkom, het is niet nodig een plaats te reserveren.

Moord en doodslag in de middeleeuwen

In Schoonhoven en in de Nederland in het algemeen

In het jaar 1424 werd in Schoonhoven een complot gesmeed om hertog Jan van Beieren, graaf van Holland en Henegouwen, om het leven te brengen. Dat snode plan lukte: de hertog werd vergiftigd en stierf. De man die hem het gif had toegediend, ene Jan van de Vliet, werd gepakt en kreeg de doodstraf. Wie precies zijn opdrachtgevers waren is echter nog steeds onduidelijk. Zeer waarschijnlijk was Jacoba van Beieren, het lieve nichtje van hertog Jan, een van de samenzweerders, maar zij is nooit bestraft.

Er kwamen in de middeleeuwen heel wat mensen door geweld aan hun einde. Vooral het beroep van graaf of bisschop was niet zonder risico's. Rondom veel zaken zijn naderhand spectaculaire verhalen verteld, die echter vooral op fantasie berustten. Zo bestaan er over de bekende moorden op Bonifatius en Floris V allerlei misverstanden.

Fake news is al eeuwen oud. De bedenkers van die verzinsels hadden vaak politieke of godsdienstige beweegredenen. Ze deden de waarheid bewust geweld aan, in de volle overtuiging dat ze daarmee een nobel doel dienden.

Kees Nieuwenhuijsen (Vlaardingen, 1954) is amateurhistoricus en schrijver van het boek *'Moord ende doodslag. Geruchtmakende zaken en geschiedvervalsing in de Middeleeuwen'*. In zijn lezing gaat hij in op de dood van Jan van Beieren en op andere historische moordaanslagen in Nederland. In zijn boek en in de lezing probeert Kees Nieuwenhuijsen feit en fictie van elkaar te scheiden, en stelt hij ook de vraag

Op de afbeelding zijn hertog Jan van Beieren en gravin Jacoba te zien. De afbeelding komt uit Wapenboek van Heraut Hendrik van Heessel, (1456).

Noteert u deze data in uw agenda?

Donderdag 30 januari (ARTO-theater) Kees Nieuwenhuijsen – Moord en doodslag in de middeleeuwen, ook in Schoonhoven

Donderdag 13 februari (HOP, Bibliotheek Schoonhoven) – Een avond met Rob Glastra

Donderdag 27 februari (ARTO-theater) – Ijsbrand Verveer – Reederij op de Lek

Donderdag 27 maart (ARTO-theater) – Ledenvergadering gevolgd door een lezing van Ad de Vaal over Leerlooierijen in Schoonhoven

Donderdag 24 april (ARTO-theater) Herbert van den Berge – Aardewerktegels, o.a. de vondsten in Schoonhoven.

Zaterdag 3 mei (diverse locaties) Open Joodse Huizen/Huizen van Ver-

zet, het programma volgt

Donderdag 12 juni (ARTO-theater) – lezing in het kader van Veteranendag

Contributie 2025

Deze maand zal de factuur voor de contributie aan de leden verzonden worden. Net als vorige jaren is de contributie relatief laag: €15.- en voor dat bedrag krijgt elk lid toegang tot de lezingen, drie Schoenhove's, vorig jaar Toen en Nu en nog veel meer. De contributie kan zo laag zijn omdat de vereniging een gemeentelijke subsidie krijgt, afgelopen jaar een bijdrage van het Rivierlandfond en natuurlijk ontvangen we veel donaties van leden die bijvoorbeeld € 20 in plaats van €15.- overmaken. Vorig jaar ruim €1.550.-. U begrijpt dat dat zeer gewaardeerd wordt en het mogelijk maakt om het gewaarde werk voort te zetten.

Palletexpositie in de Chocoladefabriek

Tot in maart 2025 is er in de studiezaal van het streekarchief een kleine tentoonstelling. Deze keer staat de schijnwerper op zes archiefonderzoekers die het afgelopen jaar een boek hebben gepubliceerd. Eén van hen is ons zeker bekend: Ad de Vaal. Hij zette zijn tanden in (de archieven van) de Schoonhovense Fonteynkoeck. Het verhaal en enkele archiefstukken worden getoond.

HOP-lezing: Een avond met Rob Glastra

Schoonhovens bekendste fotograaf Rob Glastra vierde in 2024 zijn 80ste verjaardag. In de korte documentaire *Lichtsporen* belicht Paul Robbe Hodde zijn leven en werk. Glastra staat bekend als de 'Zilverfotograaf', maar legt ook veelvuldig evenementen en architectuur vast, zoals het depot van het Rotterdamse museum Boijmans van Beuningen. Op donderdag 13 februari zal Rob verhalen over zijn werk vertellen.

Uit het Bestuur

In de bestuursvergadering van 13 januari jl. kwamen weer tal van onderwerpen aan de orde. Ik licht er een paar uit.

- Hofland. Het bestuur van de HVS heeft vorig jaar bij Provinciale Staten het belang van de bescherming van het Hofland bepleit vanuit cultuurhistorisch belang. Ook in recente gesprekken met de projectontwikkelaars is dit benadrukt.
- Ondanks de jubileumuitgave Toen en Nu eindigen we het jaar 2024 financieel met een (klein) positief resultaat.
- Mede dankzij de gewaardeerde uitgaven zoals Scoenhove en Toen en Nu starten we het jaar met bijna 100 leden meer leden dan waar we in 2024 mee begonnen. In januari 2024 startten we met 429 leden, deze maand gaat de contributiefactuur naar 526 adressen.
- Penningmeester Ton de Vaal zal eind maart het bestuur verlaten en Herman Groothuis neemt zijn portefeuille over. .

Peter van der Zwaal,
secretaris, 17 januari 2025

